

Vlaams
Parlement

stuk **869** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 12 januari 2011 (2010-2011)

Voorstel

van de heer Jan Peumans

tot wijziging van het Reglement
van het Vlaams Parlement,
wat de nota's van de Vlaamse Regering
en de conceptnota's voor nieuwe regelgeving betreft

TOELICHTING

Inleiding

Op 8 november 2010 heeft het Uitgebreid Bureau beslist 1) de Vlaamse Regering eraan te herinneren dat alle conceptnota's, visieteksten, groen- en witboeken enzovoort van de leden van de Vlaamse Regering bij de voorzitter ingediend moeten worden; 2) deze nota's altijd in de lijst van ingekomen stukken op te nemen; 3) deze nota's altijd als een parlementair stuk te verspreiden, waarbij een generieke benaming 'nota van de Vlaamse Regering' gebruikt wordt, en de benaming die de Regering zelf aan het document wil geven, als ondertitel genomen wordt; en 4) in het reglement een expliciete basis voor de indiening en verspreiding van dergelijke regeringsnota's vast te leggen. Aan de Vlaamse Regering wordt in herinnering gebracht dat de term 'groenboek' alleen gebruikt mag worden in de betekenis die deze op Europees niveau heeft.

Daarnaast werd beslist een bepaling in het reglement op te nemen die de Vlaamse volksvertegenwoordigers het recht geeft om conceptnota's voor nieuwe regelgeving in te dienen, en deze te verspreiden als parlementair stuk.

Nota's van de Vlaamse Regering

Het reglement omschrijft uitdrukkelijk een aantal beleidsinitiatieven van de Regering (regeerakkoord, beleidsnota's, beleidsbrieven en septemberverklaring). Daarnaast is er reeds geruime tijd een praktijk ontstaan waarbij de Vlaamse Regering op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement beleidsdocumenten indient onder heel verschillende benamingen: 'Actieplan' (bijvoorbeeld Topsportactieplan, Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010-2014, Actieplan over jeugdverblijfscentra enzovoort); 'beleidsplan' (bijvoorbeeld Vlaams Ouderenbeleidsplan 2006-2009, Vlaams Jeugdbeleidsplan 2006-2009); 'kadernota' (Kadernota – Naar een geïntegreerde communicatie-aanpak voor heel de Vlaamse overheid); 'oriëntatienota' (bijvoorbeeld Oriëntatienota Vlaams zorgbeleid voor ouderen); 'strategienota' voor de verschillende buurlanden, 'visienota' (bijvoorbeeld Visienota decreet Kinderopvang, Visienota Onderwijslandschap basisonderwijs), 'conceptnota' (bijvoorbeeld de Conceptnota Leren en Werken, en de Conceptnota Leerzorg), 'verkenningnota' (voor het Energiedebat in het Vlaams Parlement) en – zeer recent – 'groenboek' (over de interne staatsvorming).

De mogelijkheid voor de leden van de Regering om dergelijke nota's bij het Parlement in te dienen, wordt niet betwist: ze vloeit immers voort uit de regel van de ministeriële verantwoordelijkheid die niet alleen impliceert dat het Parlement de leden van de Regering altijd ter verantwoording kan roepen, maar ook dat de leden van de Regering zelf het initiatief kunnen nemen om hun beleidsvoornemens aan het Parlement kenbaar te maken en er te verdedigen. In vele gevallen blijkt het Vlaams Parlement overigens vragende partij te zijn om bij belangrijke hervormingen en aangekondigde decreetgevende initiatieven van de Regering in een zo vroeg mogelijk stadium bij de besprekingen betrokken te worden. Het zijn precies de visienota's en conceptnota's die daartoe als instrument gebruikt worden. In zekere zin zijn dergelijke nota's een voorbeeld van wat in het actieplan 'Plenum 2009-2014' bepleit wordt op het gebied van actieve informatieverstrekking door de Regering aan het Parlement: dergelijke nota's zijn vergelijkbaar met wat in Nederland de 'Brieven van de Regering aan de Tweede Kamer' genoemd worden.

De gebruikte terminologie voor deze documenten is evenwel niet altijd even consistent. Bovendien is er een informeel circuit ontstaan waarbij nota's van de regering rechtstreeks aan de commissies bezorgd worden en daar behandeld worden, zonder als parlementair stuk verspreid te zijn. Om op parlementair niveau een gelijke behandeling van al deze nota's te garanderen, wordt voorgesteld om een expliciete grondslag te creëren voor al deze documenten, die ondergebracht worden onder de generieke benaming 'nota van de

Vlaamse Regering'. De benaming die de Regering zelf aan het document wil geven, wordt als ondertitel gebruikt. Deze nota's worden bij de voorzitter van het Vlaams Parlement ingediend, in de lijst van ingekomen stukken opgenomen, als parlementair stuk verspreid zodat alle volksvertegenwoordigers maar ook de bevolking er kennis van kunnen nemen, en naar de bevoegde commissie verwezen. De wijze van behandeling wordt verder bepaald door de commissie. De commissie kan een gedachtewisseling of een hoorzitting met betrokken partijen of specialisten organiseren, advies vragen aan de strategische adviesorganen enzovoort. Over de nota's van de Vlaamse Regering wordt niet gestemd, maar het staat elke volksvertegenwoordiger wel vrij om naar aanleiding van de bespreking van de nota eventueel een voorstel van resolutie in te dienen met aanbevelingen aan de Regering om het beleid in een of andere zin bij te sturen.

We wijzen er verder op dat het soms gaat om nota's die door individuele ministers aan het Parlement worden bezorgd, niet door de Vlaamse Regering. Op zich is dit geen probleem: ook beleidsnota's en beleidsbrieven worden ingediend door de individuele leden van de Regering (zie artikel 73 en 74, Reglement). De vraag of dergelijke nota's goedkeuring behoeven van de voltallige Vlaamse Regering, is een zaak van interne werking van de Regering.

Conceptnota's voor nieuwe regelgeving

In het beleidsplan van de voorzitter 'Plenum 2009-2014. Ons Vlaams Parlement in actie' werd voorgesteld om de mogelijkheid te creëren voor leden die een belangrijk decreetgevend initiatief wensen te lanceren, om hun politieke idee uit te werken in de vorm van een 'groenboek', dat gedrukt wordt als parlementair stuk en dat vervolgens in bespreking genomen wordt in de bevoegde commissie. Dit voorstel tot wijziging van het reglement wil een reglementaire basis creëren voor de indiening van dergelijke documenten door individuele volksvertegenwoordigers. Om verwarring met de Europese terminologie te vermijden wordt afgezien van het gebruik van de term 'groenboeken'; we spreken hier over 'conceptnota's voor nieuwe regelgeving', term die zeer duidelijk weergeeft wat bedoeld wordt. In een dergelijke conceptnota geeft de indiener een analyse van het huidige juridische kader (of van een lacune daarin), beschrijft hij de problemen die dit kader stelt, en schetst hij op welke wijze een wijziging aan dit kader de problemen kan oplossen, zonder dat er een echt tekstvoorstel moet zijn. Voor alle duidelijkheid wordt gepreciseerd dat met 'nieuwe regelgeving' niet alleen regelgeving die voor het eerst een bepaalde problematiek normeert, wordt bedoeld, maar ook (de voorbereiding op de indiening van) wijzigingsdecreten.

Het betreft hier in feite een vorm van decreetsevaluatie ex ante, een consultatie van de andere volksvertegenwoordigers en eventueel derden, vooraleer een voorstel van decreet in te dienen. De volksvertegenwoordiger peilt op die wijze naar het draagvlak bij de andere volksvertegenwoordigers en kan in voorkomend geval bij de uitwerking van het voorstel van decreet rekening houden met de geuite kritieken en opmerkingen. Net als bij de nota's van de Vlaamse Regering beslist de commissie waarnaar de conceptnota verwezen wordt, over de wijze van behandeling (gedachtewisseling, hoorzitting, standpunt van de Regering vragen, advies aan strategische adviesorganen vragen enzovoort). Ook in dit geval wordt niet gestemd over de conceptnota. Naar aanleiding van de bespreking van een dergelijke conceptnota zou een voorstel van resolutie ingediend kunnen worden met aanbevelingen aan de Regering, maar dit is zeker niet noodzakelijk: de conceptnota is immers in de eerste plaats bedoeld als voorbereiding op een decreetgevend initiatief van een volksvertegenwoordiger, niet van de Regering.

De 'conceptnota's voor nieuwe regelgeving' doen geen afbreuk aan het parlementair wetgevend initiatiefrecht. De indiener van een conceptnota is niet verplicht nadien een voorstel van decreet in te dienen of om alle tijdens de bespreking van de conceptnota gemaakte

opmerkingen of geuite kritieken te volgen. Bovendien blijft het perfect mogelijk voorstellen van decreet in te dienen, ook zonder voorafgaande indiening van een conceptnota.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Artikel 10 van het Reglement van het Vlaams Parlement regelt, overeenkomstig artikel 43 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, het taalgebruik van de teksten die de werkzaamheden van het Parlement betreffen. Nota's van de Vlaamse Regering en conceptnota's voor nieuwe regelgeving moeten in het Nederlands worden ingediend.

Artikel 2

De nota's van de Vlaamse Regering en de conceptnota's voor nieuwe regelgeving worden toegevoegd aan de lijst van onderwerpen die op de agenda van de commissie geplaatst worden, en er behandeld worden.

Artikel 3

De commissie kan bij meerderheid beslissen dat er bij de behandeling van de nota's van de Vlaamse Regering of de conceptnota's voor nieuwe regelgeving hoorzittingen gehouden worden of op een andere wijze de medewerking gevraagd wordt van derden.

Artikel 4

Deze bepaling verleent de volksvertegenwoordigers het recht om conceptnota's voor nieuwe regelgeving in te dienen. Er wordt een minimale omschrijving van de inhoud van een dergelijke conceptnota gegeven: aan de ene kant een probleemanalyse, dat wil zeggen een omschrijving van de huidige juridische stand van zaken (de bestaande regelgeving, of de afwezigheid van regelgeving) en van de problemen die hierdoor veroorzaakt worden, en aan de andere kant de krachtlijnen van een nieuwe regelgeving, waarbij gemotiveerd wordt hoe die een oplossing kan bieden voor die problemen.

Dergelijke conceptnota's worden als een parlementair stuk verspreid.

Artikel 5

Deze bepaling bevestigt de bevoegdheid van de leden van de Vlaamse Regering om nota's van diverse aard (conceptnota's, visieteksten, actieplannen enzovoort) in te dienen. Hoe ze ook door de Vlaamse Regering genoemd worden, ze zullen steeds als parlementair stuk verspreid worden onder de generieke titel 'nota van de Vlaamse Regering'.

Jan PEUMANS

VOORSTEL

Artikel 1. In artikel 10, punt 1, van het Reglement van het Vlaams Parlement worden tussen het woord “samenwerkingsakkoorden,” en de woorden “voorstellen van decreet” de woorden “nota’s van de Vlaamse Regering,” ingevoegd en worden tussen de woorden “voorstellen van decreet” en het woord “of” de woorden “, conceptnota’s voor nieuwe regelgeving” ingevoegd.

Art. 2. In artikel 26, punt 5, eerste lid, van hetzelfde Reglement worden tussen het woord “samenwerkingsakkoorden,” en de woorden “de voorstellen van decreet” de woorden “de nota’s van de Vlaamse Regering,” ingevoegd en worden tussen de woorden “de voorstellen van decreet,” en de woorden “de voorstellen van resolutie” de woorden “de conceptnota’s voor nieuwe regelgeving,” ingevoegd.

Art. 3. In artikel 32, punt 1, eerste lid, van hetzelfde Reglement worden tussen de woorden “voorstel van decreet,” en de woorden “een voorstel van resolutie” de woorden “een nota van de Vlaamse Regering, een conceptnota voor nieuwe regelgeving,” ingevoegd.

Art. 4. In titel VI, hoofdstuk 2, van hetzelfde Reglement wordt voor afdeling 1, die afdeling 1bis wordt, een nieuwe afdeling 1, die bestaat uit een artikel 68bis, ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Conceptnota’s voor nieuwe regelgeving

Artikel 68bis

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht conceptnota’s voor nieuwe regelgeving bij de voorzitter in te dienen.

Een conceptnota voor nieuwe regelgeving mag door ten hoogste zoveel volksvertegenwoordigers ondertekend zijn als er erkende fracties zijn.

2. Een conceptnota voor nieuwe regelgeving beschrijft de huidige regelgeving of een lacune in de regelgeving en de problemen die daaruit voortvloeien, en schetst de krachtenlijnen van nieuwe regelgeving die een oplossing zou moeten bieden voor die problemen.

3. De voorzitter kan een conceptnota voor nieuwe regelgeving ontvankelijk of onontvankelijk verklaren ofwel het Uitgebreid Bureau raadplegen.

Bij ontvankelijkheid wordt de conceptnota voor nieuwe regelgeving onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

4. Een conceptnota voor nieuwe regelgeving wordt naar een commissie verwezen. De voorzitter wijst de bevoegde commissie aan.

Om in behandeling te kunnen worden genomen, moet een conceptnota voor nieuwe regelgeving ten minste zeven vrije dagen voordien onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering worden verspreid.”

Art. 5. In titel VI, hoofdstuk 3, van hetzelfde Reglement wordt een afdeling 4bis, die bestaat uit een artikel 75bis, ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4bis. Nota’s van de Vlaamse Regering

Artikel 75bis

De leden van de Regering kunnen bij de voorzitter van het Parlement een nota indienen.

Een nota van de Vlaamse Regering wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Een nota van de Vlaamse Regering wordt naar een commissie verwezen. De voorzitter wijst de bevoegde commissie aan.

Om in behandeling te kunnen worden genomen, moet een nota van de Vlaamse Regering ten minste zeven vrije dagen voordien onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering worden verspreid.”.

Jan PEUMANS